

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 5.

Warszawa, dnia 1 maja 1938 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

USTAWY, DEKRETY I ROZPORZĄDZENIA.

19.	Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 lutego 1938 r. o poruczeniu spraw aprowizacyjnych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. z 1.III.38 r. Nr 13, poz. 89)	122
20.	Ustawa z dnia 1 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. z 24.III.38 r. Nr 18, poz. 132)	124
21.	Ustawa z dnia 16 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta R. P. o obniżeniu zadłużenia gospodarstw rolnych z tytułu należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 24.III.38 r. Nr 18, poz. 137).	130
22.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1938 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie ustalenia stosunku rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych do przepisów innych ustaw i rozporządzeń. (Dz. U. R. P. z 1.III.38 r. Nr 13, poz. 90)	131
23.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 2 marca 1938 r. o tępieniu plaszczyńca buraczanego (Dz. U. R. P. z 11.III.38 r. Nr 16, poz. 115)	132
24.	Rozporządzenie Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 22 marca 1938 r. o zniesieniu niektórych powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 31.III.38 r. Nr 21, poz. 188)	133
	Wykaz ustaw i rozporządzeń	135

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE.

25. Okólnik Nr 16 Ministerstwa R. i R. R. Nr M. I-1/1/37 z dnia 11 marca 1938 r. w sprawie wpisu uprawnień rybackich do ksiąg wodnych 136
26. Okólnik Nr 19 Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Nr B. P. V-6/3/2-38 z dnia 19 kwietnia 1938 r. w sprawie nadawania medalu „Za Długoletnią Służbę“ 139

SKOROWIDZ RZECZOWY.

APROWIZACJA.

- poz. 19, poruczenie spraw aprowizacyjnych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych 122

BADANIE ZWIERZĄT RZEŹNYCH I MIĘSA.

- poz. 20, zmiana rozp. Prezydenta R. P. z 22.III.1928 r. 124

CHOROBY I SZKODNIKI ROŚLIN.

- poz. 23, tępienie płaszczyńca buraczanego 132

ODDŁUŻENIE.

- poz. 21, obniżenie zadłużenia gospodarstw rolnych z tytułu należności F. O. R. R. 130
- poz. 22, zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z 2.VII.1936 r. 131

ODZNACZENIA.

- poz. 26, nadawanie medalu „Za Długoletnią Służbę“ 139

URZĘDY ROZJEMCZE.

- poz. 24, zniesienie niektórych powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątk. posiadaczy gosp. wiejskich 133

WODNE KSIĘGI.

- poz. 25, wpis uprawnień rybackich do ksiąg wodnych 136

19.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 lutego 1938 r.

o poruczeniu spraw aprowizacyjnych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Na podstawie art. 25 ust. (5) i art. 74 ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Sprawy aprowizacyjne należą do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Organami Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawach aprowizacyjnych są władze administracji ogólnej.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może tworzyć do tych spraw organa doradcze i opiniodawcze.

Art. 2. (1) Przez sprawy aprowizacyjne rozumie się sprawy, związane z zapewnieniem zaopatrzenia sił zbrojnych, ludności cywilnej i zwierząt gospodarskich w przedmioty powszedniego użytku, z uwzględnieniem potrzeb gotowości obronnej Państwa.

(2) Przez przedmioty powszedniego użytku rozumie się artykuły, służące do zaspokajania koniecznych potrzeb życiowych ludności i zwierząt gospodarskich, a mianowicie żywność, artykuły odzieżowe, opałowe, oświetleniowe i higieny codziennej.

(3) Szczegółowy wykaz przedmiotów powszedniego użytku ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 3. (1) Piecza nad przemysłem spożywczym oraz nad obrotem przedmiotami powszedniego użytku pochodzenia roślinnego i zwierzęcego należy do Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

(2) Rada Ministrów ustali zakres sprawowania tej pieczy przez każdego z wymienionych Ministrów.

Art. 4. Dekret niniejszy nie narusza przepisów aktów ustawodawczych, dotyczących administracji przemysłowej, handlowej i sanitarnej.

Art. 5. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Dz. U. R. P. z 1.III.38 r. Nr 13, poz. 89).

20.

USTAWA

z dnia 1 marca 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U .R. P. z 1933 r. Nr 60, poz. 454) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 pkt d) otrzymuje brzmienie:

„d) wyrażenie „własne gospodarstwo domowe“ nie oznacza gospodarstwa domowego koszar, szpitali, schronisk i przytułków, zakładów wychowczych, pensjonatów, więzień, jadłodajni, hoteli, domów zajezdnych i innych podobnych zakładów publicznych, jak również własnych gospodarstw domowych rzeźników, masarzy, osób handlujących mięsem, zarządzających jadłodajni, restauratorów i oberżystów oraz tych gospodarstw domowych, które posiadają na wyżywieniu powyżej 20 pracowników najemnych lub osób, płacących za wyżywienie.“;

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. (1) Zwierzęta rzeźne nie podlegają urzędowemu badaniu przed ubojem i po uboju, jeżeli:

- a) są przeznaczone do spożycia wyłącznie we własnym gospodarstwie domowym,
- b) ubój odbywa się w miejscowości, w której nie obowiązuje przymus uboju w rzeźniach publicznych,
- c) nie wykazują objawów chorób lub zmian, nastroczających wątpliwość co do zdatności mięsa do spożycia.

(2) Mięsa zwierząt, nie podlegających badaniu stosownie do przepisu ust. (1), nie wolno sprzedawać.“;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. (1) Urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wykonywają lekarze weterynaryjni, wyznaczeni w myśl przepisów art. 9.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń dla całego obszaru Państwa lub poszczególnych jego części zezwalać, aby w osiedlach, nie będących miastami powiatowymi, a mających liczbę mieszkańców mniejszą, niż osiem tysięcy, urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa mogło być powierzane przez właściwe władze samorządowe, za zgodą wojewody i w zakresie w rozporządzeniu ustalonym, również i odpowiednio uzdolnionym oglądaczom zwierząt rzeźnych i mięsa.

(3) Lekarze weterynaryjni i oglądacze podlegają, prócz swej służbowej zależności od zarządów miast lub powiatowych związków samorządowych — w zakresie czynności, wymienionych w ustępach poprzedzających — nadzorowi władz państwowych.“;

4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. (1) Wyznaczanie lekarzy weterynaryjnych i oglądaczy do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa oraz lekarzy weterynaryjnych do sprawdzania badania, dokonanego przez oglądaczy (art. 16) i do dokonywania badań, nie wchodzących w zakres działania oglądaczy, należy:

a) w miastach powiatowych i miastach wydzielonych z powiatowych związków samorządowych oraz w tych miastach o liczbie ludności, wynoszącej co najmniej osiem tysięcy, które utrzymują rzeźnie publiczne — do zarządów tych miast.

b) w pozostałych miastach oraz w gminach wiejskich — do powiatowych związków samorządowych, które ustalają obwody urzędowego badania.

(2) Wojewoda, po zasięgnięciu opinii zainteresowanego związku samorządowego, ustala na podstawie uchwały wydziału wojewódzkiego ilość organów urzędowego badania dla poszczególnych obwodów badania.

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzenia kwalifikacje, jakie powinny posiadać osoby, wyznaczane jako organ urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa.

(4) Obsadzanie stanowisk organów urzędowego badania należy do kompetencji właściwego organu związku samorządowego, jednakże wojewoda własną decyzją usunie od sprawowania czynności urzędowego badania osobę, nie posiadającą kwalifikacyj, określonych na podstawie ust. (3).

(5) Wojewoda może wyznaczyć w ramach istniejących kredytów budżetowych organ urzędowego badania na koszt związku samorządowego, jeżeli właściwy organ tego związku, pomimo istnienia koniecznej potrzeby, zaniedba wyznaczenia organu urzędowego badania i nie uczyni tego na wezwanie wojewody w terminie, określonym w wezwaniu. Organ urzędowego badania, wyznaczony przez wojewodę, działa do czasu wyznaczenia odpowiedniej osoby przez właściwy organ związku samorządowego.

(6) W rzeźniach, zarządzanych przez władze wojskowe i dostarczających mięso wyłącznie na potrzeby wojska, lekarzy weterynaryjnych do urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa ustanawiają właściwe władze wojskowe.“;

5) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzeń ustanawiać obowiązek poddawania sprawdzaniu przez lekarzy weterynaryjnych, wyznaczonych w sposób przewidziany w art. 9, wszystkiego mięsa, sprowadzanego do miejscowości wymienionych w rozporządzeniach, lub też części tego mięsa, w celu stwierdzenia, czy było istotnie zbadane i oznakowane jako zdatne do spożycia, czy nie zachodzi rozkład gnilny oraz czy zostało przewiezione w warunkach zdrowotnych. W rozporządzeniach tych będą oznaczane miejsca sprawdzania.

(2) Mięso — po wprowadzeniu do miejscowości, posiadających rzeźnie publiczne, w których urzędowe badanie wykonywa wyłącznie lekarz weterynaryjny — winno być ponownie poddane urzędowemu badaniu, jeżeli w miejscu uboju mięso to zostało urzędowo zbadane i oznakowane tylko przez oglądacza.

(3) Jeżeli zachodzi wątpliwość, czy mięso jest zdatne do spożycia, należy je poddać badaniu laboratoryjnemu na zasadach, określonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.“;

6) w art. 17 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Władza nadzorcza może z urzędu zarządzić sprawdzanie przez państwowego lekarza weterynaryjnego badań, dokonanych przez organa urzędowego badania, i w związku z tym zmieniać ustalone przez te organa wyniki badań.“;

7) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. (1) Koszty, związane z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju oraz ze sprawdzaniem badania mięsa (art. 15) ponoszą właściwe miasta lub powiatowe związki samorządowe, wyznaczające lekarzy weterynaryjnych i oglądaczy.

(2) Na pokrycie kosztów, wymienionych w ust. (1), miasta lub powiatowe związki samorządowe mogą pobierać opłaty według norm, ustalonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Uprawnienie swe, wynikające z przepisu niniejszego, może Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przekazać wojewodom.

(3) Wpływy z opłat, określonych w ust. (2), mogą być użytkowane jedynie na pokrycie wydatków, związanych z przeprowadzaniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa; poszczególne rodzaje tych wydatków określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.“;

8) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Miasta oraz te gminy wiejskie, które utrzymują

własne rzeźnie, obowiązane są posiadać urządzenia do sprzedaży mięsa mniej wartościowego.“;

9) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi w drodze rozporządzeń:

- 1) sposób tworzenia obwodów urzędowego badania,
- 2) sposób zgłaszania zwierząt do urzędowego badania,
- 3) sposób uczenia i egzaminowania oglądaczy oraz ich zakres działania,
- 4) sposób urzędowego badania, oceny, znakowania i dalszego postępowania z mięsem po urzędowym zbadaniu w celu wpuszczenia mięsa do obrotu oraz warunki wpuszczania do obrotu mięsa mniej wartościowego i warunkowo zdatnego,
- 5) postępowanie z mięsem zwierząt jednokopytowych i innych zwierząt, poddanych obowiązkowi urzędowego badania na podstawie art. 7.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określa sposób rejestrowania i zestawiania wyników urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa.

(3) Rozporządzenia w sprawach ,określonych w ust. (1) pkt 1), będą wydawane w porozumieniu w Ministrem Spraw Wewnętrznych, rozporządzenia zaś w sprawach, określonych w ust. (1) pkt 3) i 4), w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.“;

10) w art. 22 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Mięso wprowadzane (przywożone) z zagranicy musi być zaopatrzone w świadectwo pochodzenia i zdrowotności, wystawione przez państwowego lub przez państwo upoważnionego lekarza weterynaryjnego, zawierające również stwierdzenie, że mięso to nie przedstawia niebezpieczeństwa zaraźliwej choroby zwierzęcej; mięso to podlega urzędowemu badaniu przez lekarzy weterynaryjnych.“;

11) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. Wprowadzenie z zagranicy mięsa bez urzędowego badania może być dozwolone, jeżeli mięso jest wprowadzane z zastosowaniem środków lub w warunkach, uniemożliwiających jego spożycie.“;

12) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. (1) Mięsa, wprowadzone z zagranicy, w razie uznania go za niezdatne, warunkowo zdatne lub mniej wartościowe, podlega zniszczeniu, o ile posiadacz nie spowoduje natychmiastowego cofnięcia takiego mięsa za granicę.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych określi w drodze rozporządzenia przypadki, w których mięso, określone w ust. (1), nie może być cofnięte za granicę.“;

13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. (1) Przeprowadzanie urzędowego badania mięsa, wprowadzanego z zagranicy, należy do władz państwowych.

(2) Przy urzędowym badaniu mięsa, wprowadzonego z zagranicy, należy postępować według zasad, obowiązujących przy urzędowym badaniu mięsa krajowego; za mięso zdadne może być uznawane jedynie mięso ze zwierząt wolnych od zaraźliwych chorób zwierzęcych.

(3) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej, określi sposób wykonania przepisów artykułu niniejszego oraz postępowanie władz administracyjnych, związane z urzędowym badaniem mięsa, wprowadzanego z zagranicy.“;

14) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. (1) Za badanie mięsa, wprowadzanego z zagranicy, będą od posiadaczy mięsa pobierane opłaty.

(2) Wysokość tych opłat określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Opieki Społecznej.“;

15) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia:

- 1) rozciągnąć przepisy art. 22 i 23 na zwierzynę i drób, wprowadzane z zagranicy,
- 2) zezwalać na wyjątki od przepisów art. 23 i 24 oraz stosować ulgi co do mięsa, wprowadzanego w małym ruchu granicznym lub przeznaczonego do spożycia w podróży,
- 3) ograniczyć lub zakazać przewozu mięsa z zagranicy w razie niebezpieczeństwa przeniesienia w ten sposób zaraźliwych chorób zwierzęcych.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może do czasu wydania rozporządzenia na podstawie ust. (1) pkt 2) zezwalać w poszczególnych przypadkach na stosowanie wyjątków od przepisów art. 23 i 24, określając w zezwoleniu szczegółowe warunki jego zastosowania.“;

16) w art. 30 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych, wojewodowie, bądź Komisarz Rządu m. st. Warszawy oraz powiatowe władze administracji ogólnej sprawują nadzór nad badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa przy pomocy państwowych lekarzy weterynaryjnych.“;

17) w art. 31 pkt. 7) otrzymuje brzmienie:

„7) kto świadomie wprowadza w obrót, jako środek spożywczy mięso z zagranicy, którego przewóz został dozwolony bez urzędowego badania (art. 25.)“;

18) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. Karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych podlega w drodze administracyjnej:

- 1) kto dokonywa uboju zwierzęcia bez poddania go urzędowemu badaniu przed ubojem i uzyskania zezwolenia na ubój, o ile takie badanie lub zezwolenie jest wymagane przez ustawę,
- 2) kto wbrew przepisowi art. 5 ust. (2) sprzedaje mięso zwierząt, nie podlegających badaniu,
- 3) kto wprowadza w obrót mięso bez uprzedniego urzędowego zbadania i oznakowania albo sprawdzenia badania (art. 15) lub mięso zwierząt, zabitych z konieczności bez uprzedniego urzędowego zbadania po uboju i oznakowania, albo wprowadza w obrót mięso, którego przywóz z zagranicy został zakazany z powodu niebezpieczeństwa przyniesienia zaraźliwych chorób zwierzęcych,
- 4) kto usuwa części zwierzęcia przed wykonaniem urzędowego badania po uboju (art. 12),
- 5) kto wykracza przeciw przepisom rozporządzeń, wydanych na podstawie art. 21 ust. (1) pkt 4) i 5), dotyczącym wpuszczania do obrotu mięsa mniej wartościowego i warunkowo zdatnego, jak również postępowania z mięsem zwierząt jednokopytowych i innych, podanych obowiązkowi urzędowego badania na podstawie art. 7, albo wykracza przeciw przepisom art. 22 i 23, dotyczącym mięsa wprowadzanego z zagranicy.“;

19) art. 37 skreśla się;

20) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych (co zaś do orzecznictwa karnego — Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Spraw Wewnętrznych, w sprawach, dotyczących zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych lub Ministra Opieki Społecznej, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych działać będzie w porozumieniu z tymi Ministrami. Rozporządzenia wykonawcze, dotyczące zakresu działania innych ministrów, wydawane będą w porozumieniu z interesowanymi ministrami.“

Art. 2. Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 361) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 6 miesięcy po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 24.III.38 r. Nr 18, poz. 132).

21.

USTAWA

z dnia 16 marca 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o obniżeniu zadłużenia gospodarstw rolnych z tytułu należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Art. 1. Art. 16 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o obniżeniu zadłużenia gospodarstw rolnych z tytułu należności Funduszu Obrotowego Reformy Rolnych (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 842) otrzymuje brzmienie następujące:

„(3) Uprawnienia, przewidziane w ust. (1) i (2), służą Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w granicach sumy 50 milionów złotych.“

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 24.III.38 r. Nr 18, poz. 137).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 lutego 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie ustalenia stosunku rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych do przepisów innych ustaw i rozporządzeń.

Na podstawie art. 111 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1936 r. w sprawie ustalenia stosunku rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych do przepisów innych ustaw i rozporządzeń (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 388) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 3 ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Postępowanie sądowe, prowadzone na podstawie prawa o postępowaniu układowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 93, poz. 836), na podstawie rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej o zapobieganiu upadłości (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 3, poz. 20 i i Nr 27, poz. 244) oraz zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 72, poz. 652), jak również sądowe postępowanie egzekucyjne prowadzone w formie zarządu przymusowego, powinny być z urzędu umorzone w przypadku otwarcia w stosunku do tego samego dłużnika postępowania układowego, uregulowanego w rozdziale VII rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.“;

2) po § 7 dodaje się nowe paragrafy 7a i 7b w brzmieniu następującym:

„§ 7a. Rozporządzenia Ministra Skarbu wydane na podstawie art. 16 i 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych mogą dotyczyć wierzytelności objętych układami konwersyjnymi, zawartymi za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego na zasadzie ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

§ 7b. W razie parcelacji majątku na zasadach art. 86 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 paź-

dziennika 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, układ zatwierdzony orzeczeniem urzędu rozjemczego zastępuje zaświadczenie wojewody, o którym mowa w art. 3 ust. (1) pkt 6) ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 55, poz. 423). W szczególności prawomocny układ stanowi tytuł do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) ostrzeżenia o wszczęciu parcelacji w myśl ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznym zezwoleń na parcelację gruntów (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 95). Celem umożliwienia ujawnienia powyższego ostrzeżenia urząd rozjemczy prześle odpis układu wraz z odpisem orzeczenia zatwierdzającego ten układ.“

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 1.III.38 r. Nr 13, poz. 90).

23.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 2 marca 1938 r.

o tępieniu płaszczyńca buraczanego.

Na podstawie art. 2, 3, 4, 8 i 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. R. P. Nr 108, poz. 922) w brzmieniu, ustalonym art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 622) oraz ustawą z dnia 16 marca

1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 131), oraz w związku z art. 1 śląskiej ustawy z dnia 19 listopada 1934 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. Śl. Nr 20, poz. 40) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) W razie wystąpienia płaszczyńca buraczanego (Piesma quadrata Fieb) wojewoda może — na wniosek stacji ochrony roślin właściwej izby rolniczej — ustanawiać w drodze rozporządzeń obowiązek tępienia płaszczyńca buraczanego.

(2) W rozporządzeniach tych wojewoda określi każdorazowo — na podstawie wniosku stacji ochrony roślin — obszar, na którym będzie wprowadzony obowiązek tępienia płaszczyńca buraczanego, czas trwania tego obowiązku oraz sposób tępienia płaszczyńca buraczanego.

§ 2. Do współdziałania w tępieniu płaszczyńca buraczanego oraz do nadzoru nad jego tępieniem wojewoda powoła w rozporządzeniu podległe mu władze administracji ogólnej i samorząd terytorialny oraz — na wniosek właściwej izby rolniczej — personel techniczny, wyznaczony przez tę izbę oraz przez dobrowolne organizacje rolnicze.

§ 3. Tępienie płaszczyńca buraczanego, jak również nadzór nad jego tępieniem — stosownie do przepisów rozporządzenia wojewody — na gruntach państwowych, pozostających pod nadzorem organów państwowych, należy do tych organów.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Dz. U. R. P. z 11.III.38 r. Nr 16, poz. 115).

24.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRÓW ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH
ORAZ SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 22 marca 1938 r.

o zniesieniu niektórych powiatowych urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 3 ust. (2) oraz art. 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych

posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 60) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich:

w Chrzanowie w województwie krakowskim,
w Rawie Ruskiej w województwie lwowskim,
w Słonimie i Wołożynie w województwie nawogródzkim,
w Drohiczynie i Kosowie w województwie poleskim,
w Kartuzach, Tczewie, Toruniu i Tucholi w województwie pomorskim,
w Radziechowie i Zborowie w województwie tarnopolskim,
w Brasławiu, Oszmianie i Wilejce w województwie wileńskim.

§ 2. Rozszerza się właściwość powiatowych urzędów rozjemczych:

w Krakowie na obszar powiatu chrzanowskiego,
w Żółkwi na obszar powiatu rawskiego,
w Baranowiczach na obszar powiatu słonimskiego,
w Lidzie na obszar powiatu wołyńskiego,
w Wejherowie na obszar powiatu kartuskiego,
w Starogardzie na obszar powiatu tczewskiego,
w Chełmie na obszar powiatu toruńskiego,
w Chojnicach na obszar powiatu tucholskiego,
w Pińsku na obszar powiatu drohickiego,
w Prużanie na obszar powiatu kosowskiego,
w Złoczowie na obszar powiatu radziechowskiego i zborowskiego,
w Święcianach na obszar powiatu brasławskiego,
w Wilnie na obszar powiatu oszmiańskiego,
w Mołodecznie na obszar powiatu wilejskiego.

§ 3. Sprawy wniesione do powiatowych urzędów rozjemczych wymienionych w § 1, które do dnia 1 kwietnia 1938 r. nie zostaną przez te urzędy załatwione ostatecznie, winny być z urzędu przekazane powiatowym urzędom rozjemczym, których właściwość ustala przepis § 2; urzędom tym będą również przekazane wszelkie akta i księgi zniesionych powiatowych urzędów rozjemczych.

Od spraw przekazanych nie pobiera się opłat, jeżeli opłaty zostały uiszczone w powiatowym urzędzie rozjemczym, do którego sprawa została wniesiona.

§ 4. Powiatowe związki samorządowe powiatów, w których urzędy rozjemcze zostały zniesione, przekażą odpowiednio powiatowym związkom samorządowym, w siedzibach których działają urzędy rozjemcze przejmujące agendy urzędów zniesionych — całą sumę należności z tytułu wpisów opłat kancelaryjnych i nierozchodowanych dotąd kosztów postępowania, pobra-

nych w sprawach nie załatwionych przez zniesiony urząd rozjemczy.

Przekazaniu ulegnie również wszelka nadwyżka ponad kwoty określone w ustępie poprzedzającym, jeżeli pozostaje ona na rachunku zniesionego urzędu rozjemczego w powiatowym związku samorządowym.

Przekazane kwoty zapisane będą na dobro rachunku urzędu rozjemczego, który przejął agendy urzędu zniesionego.

§ 5. Ewentualne niedobory powiatowego urzędu rozjemczego, działającego na terenie dwóch lub więcej powiatów, pokrywają wszystkie interesowane wydziały powiatowe. Udział w kwocie potrzebnych w tym celu dopłat pozostawać będzie w stosunku prostym do sumy wpływów z tyłu wpisów, opłat kancelaryjnych i innych, jakie wniesiono z danego powiatu. Rozrachunek między wymienionymi powiatowymi związkami samorządowymi dokonywa się każdego kwartału roku budżetowego po przedłożeniu rozliczenia przez powiatowy związek samorządowy, w siedzibie którego działa urząd rozjemczy.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*.

(Dz. U. R. P. z 31.III.38 r. Nr 21, poz. 188).

POZA WYŻEJ WYMNIENIONYMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 25 lutego 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych (Dz. U. R. P. z 5.III.1938 r. Nr 15, poz. 107).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 lutego 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 27 października 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (Dz. U. R. P. z 5.III.38 r. Nr 15, poz. 108).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 3 marca 1938 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do Rady Białostockiej Izby Rolniczej (Monit. Pols. z 8.III.38 r. Nr 54, poz. 62).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 marca 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 6 października 1937 r. o obniżeniu cel wywozowych na niektóre artykuły gdań-

skiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa (Dz. U. R. P. z 24.III.38 r. Nr 18, poz. 139).

Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 12 marca 1938 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Wielkopolskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. (Monit. Pols. z 21.III.38 r. Nr 65, poz. 73).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 marca 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie zmiany rozporządzenia o uregulowaniu ceny cukru (Dz. U. R. P. z 31.III.38 r. Nr 21, poz. 181).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb (Dz. U. R. P. z 1.IV.38 r. Nr 22, poz. 196).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 marca 1938 r. o zniesieniu zakazu wywozu niektórych pasz (Dz. U. R. P. z 1.IV.38 r. Nr 22, poz. 197).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1938 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych o terminie rozpoczęcia i ukończenia prac komisji klasyfikacyjnych (Dz. U. R. P. z 15.IV.38 r. Nr 26, poz. 237).

Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 marca 1938 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dnia 1 kwietnia w 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. (Monit. Pols. z 9.IV.38 r. Nr 82, poz. 119).

Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie statutu Pomorskiej Izby Rolniczej (Monit. Pols. z 14.IV. 1938 r. Nr 86, poz. 127).

Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 kwietnia 1938 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Warszawskiej Izby Rolniczej na okres od dn. 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. (Monit. Pols. z 11.IV.38 r. Nr 83, poz. 122).

25.

OKÓLNIK Nr 16.

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr M. I-1/1/37 z dnia 11 marca 1938 r.

w sprawie wpisu uprawnień rybackich do ksiąg wodnych.

Ze sprawozdań wojewódzkich referentów spraw rybackich, złożonych w dniu 21 stycznia 1938 r., Ministerstwo powzięło wiadomość, iż akcja wpisu do ksiąg wodnych praw do rybołówstwa w cudzej wodzie (art. 11 ustawy z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie — Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 357) dotychczas w przeważnej części województw nie została jeszcze wdrożona. Wobec faktu, iż z dniem 25 maja 1937 r. upłynął przewidziany wymienioną ustawą pięcioletni termin zgłaszania praw do rybołówstwa w cudzej wodzie celem ich wpisu do ksiąg wodnych,

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, odwołując się do okólnika Nr 11 z dnia 19 lipca 1937 r. Nr M. I-1/1.37 tej samej sprawy dotyczącego, prosi o zwrócenie na tę sprawę specjalnej uwagi i bezwzględne wydanie stosownego zarządzenia PP. Starostom, aby przyspieszyli załatwienie wniesionych zgłoszeń w tej sprawie. Załatwienie tych spraw, niezależnie od postanowień art. 68 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym, jest również z tego powodu pilne, iż prawomocne ustalenie istnienia i rozmiaru takich praw ma dla uprawnionych wartość materialną, gdyż daje im możliwość starania się o utworzenie obwodów rybackich własnych (art. 34 ustawy) lub też uczestniczenia w czynszach dzierżawnych obwodów rybackich (art. 30 ustawy).

Celem wprowadzenia pewnego systemu oraz ujednostajnienia postępowania przy załatwianiu tych spraw Ministerstwo podaje następujące wytyczne:

- 1) Zgłoszenia praw do rybołówstwa w cudzej wodzie powinny być przez Starostwa uporządkowane dorzecznymi, a następnie obwodami, rozpoczynając od górnego biegu rzeki.
- 2) Zgłaszających swe prawa w myśl art. 11 ustawy rybackiej należy wezwać do złożenia dowodów stwierdzających zasadność ich roszczeń — o ile dowodów takich nie dołączono już do zgłoszeń.
- 3) O zgłoszeniu praw do rybołówstwa w cudzej wodzie należy zawsze zawiadomić właściciela wody, podając mu również do wiadomości, iż dowody (dokumenty) stwierdzające uprawnienia zgłaszających się mogą być przejrzane w Starostwie, gdzie również mogą być zgłoszone zastrzeżenia co do tych zgłoszeń, w oznaczonym przez Starostwo terminie.
- 4) O wpisie do ksiąg wodnych praw do rybołówstwa w cudzej wodzie rozstrzyga właściwa władza wodna w formie orzeczeń, przy czym właściwość rzeczową ocenia się według art. 185 do 187 ustawy wodnej.
- 5) W wypadkach, gdy do wydania orzeczenia jest właściwy Urząd Wojewódzki, obowiązkiem Starostwa jest zgłoszenia po ich uzupełnieniu zebrany materiał dowodowy przedstawić temu Urzędowi w terminie możliwie najbliższym.
- 6) W razie jeśli zgłaszający się nie wykażą dowodnie istnienia i rozciągłości, tj. rozmiaru roszczonego przez nich prawa rybołówstwa w cudzej wodzie, władza wodna winna przeprowadzić postępowanie według postanowień części szóstej ustawy wodnej (art. 254a ustawy wodnej) lub — jeśliby przeprowadzenie postępowania wodno-prawnego ze

względu na rodzaj sprawy nie było konieczne — postępowanie wyjaśniające w myśl rozdziału IX rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym.

- 7) W dochodzeniach, przeprowadzanych w myśl ustępu poprzedniego, winien uczestniczyć zawsze znawca rybacki celem wydania opinii o rodzaju i rozmiarze prawa rybołówstwa, a jego opinia winna być zawsze podana do wiadomości i oświadczenia się osobom biorącym udział w dochodzeniu.
- 8) Dochodzenia w tych sprawach powinny być z reguły przeprowadzane przez powiatowe władze administracji ogólnej bądź na podstawie ich właściwości miejscowej i rzeczowej, bądź na podstawie delegacji wojewódzkiej władzy administracji ogólnej zgodnie z postanowieniami ustępu 2 art. 186 ustawy wodnej.
- 9) W razie podniesienia sprzeciwu przeciw wpisowi do księgi wodnej prawa rybołówstwa w cudzej wodzie na podstawie prywatno-prawnego tytułu rozstrzygnięcie sporu o istnienie takiego tytułu powinno być przez władzę wodną odesłane na drogę sądową. W tym przypadku władza wodna odroczy wydanie decyzji do czasu rozstrzygnięcia sporu przez sąd, wyznaczając równocześnie zgłaszającemu wpis do księgi wodnej termin, w ciągu którego winien wnieść powództwo do sądu; poza tym obowiązują przepisy art. 74 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.
- 10) W wątpliwych wypadkach, o ile chodzi o wody publiczne lub o wody prywatne, stanowiące własność Skarbu Państwa, należy zawsze zasięgać przed wydaniem orzeczenia opinii Prokuratorii Generalnej, przedstawiając jej równocześnie wszystkie akta sprawy.
- 11) Po uprawomocnieniu się orzeczenia, właściwa władza wodna ułoży projekt wpisu prawa rybołówstwa do księgi wodnej, a jeśli nią jest powiatowa władza administracji ogólnej, dokona również wpisu tego prawa do księgi wodnej.

C. Zakaszewski

Główny Inspektor Melioracyjny.

Otrzymują: wszystkie Urzędy Wojewódzkie z wyjątkiem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego i P. Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

OKÓLNIK Nr 19

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr B. P. V-6/3/2-38 z dnia 19 kwietnia 1938 r.

w sprawie nadawania medalu „Za Długoletnią Służbę“.

Na zasadzie postanowień ustawy z dnia 8 stycznia 1938 r. o medalu „Za Długoletnią Służbę“ (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 11), oraz instrukcji Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1938 r. ogłoszonej w Monitorze Polskim z dnia 10 lutego 1938 r. Nr 32, poz. 28 zarządza się, co następuje:

I. Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych

zastrzega się:

a) nadawanie medalu:

czynnym, przeniesionym w stan spoczynku i zwolnionym ze służby:

- 1) urzędnikom, niższym funkcjonariuszom państwowym i pracownikom kontraktowym (umysłowym i fizycznym) Zarządu Centralnego Ministerstwa, Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych, Państwowego Instytutu Kultury Wsi,
- 2) Dyrektorowi Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach,
- 3) Kierownikom Państwowych Zakładów Chowu Koni,
- 4) Prezesowi Rady Administracyjnej Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych w Warszawie,
- 5) Administratorowi Majątku Państwowego w Samborcu,

b) wydawanie orzeczeń odmawiających nadania medalu:

- 1) pracownikom z podległych działów służby państwowej,
- 2) członkom stale urzędującym i pracownikom organów wykonawczych nadzorowanego przez Ministerstwo samorządu gospodarczego, oraz nadzorowanych Związków i Zakładów Publiczno-Prawnych.

II. Wojewodów (Komisarza na m. st. Warszawę).

upoważnia się do nadawania medalu:

- 1) czynnym, przeniesionym w stan spoczynku i zwolnionym ze służby — urzędnikom, niższym funkcjonariuszom państwowym i kontraktowym pracownikom (umysłowym i fizycznym) z działu administracji rolnictwa i reform rolnych,
- 2) członkom stale urzędującym i pracownikom (umysłowym i fizycznym) organów wykonawczych nadzorowanego sa-

morządu gospodarczego (izb rolniczych), oraz pracownikom przedsiębiorstw i zakładów tego samorządu, na podstawie wniosków Prezesów właściwych instytucji (izb rolniczych),

- 3) pracownikom (umysłowym i fizycznym) nadzorowanych Związków i Zakładów publiczno-prawnych, na podstawie wniosków Kierowników tychże instytucji.

III. Dyrektora Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Kierowników Państwowych Zakładów Chowu Koni i Administratora Majątku Państwowego w Samborcu

upoważnia się do nadawania medalu:

czynnym, przeniesionym w stan spoczynku i zwolnionym ze służby urzędnikom, niższym funkcjonariuszom i kontraktowym pracownikom (umysłowym i fizycznym) z podległych im działów służby i administracji majątków państwowych.

IV. Prezesa Rady Administracyjnej Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych w Warszawie

upoważnia się do nadawania medalu uprawnionym osobom stale urzędującym, a mianowicie:

- 1) członkom Dyrekcji,
- 2) pracownikom (umysłowym i fizycznym), pozostającym w stosunku służbowym z tytułu pracy w powyższych Zakładach.

V. Prawo do medalu przysługuje wyżej wymienionym osobom bez względu na to, czy podstawą zawiązania stosunku z tytułu pracy w służbie Państwa względnie instytucji publiczno-prawnych było mianowanie, wybór czy też umowa, nie służy natomiast to prawo osobom skazanym prawomocnym wyrokiem sądowym lub dyscyplinarnym, jeżeli w wyniku skazania nastąpiło rozwiązanie stosunku służbowego lub umowy o pracę, osobom skazanym na utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, oraz tym osobom, przeciwko którym toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne.

VI. Osobom, które uzyskały do dnia 1 kwietnia 1938 r. prawo do medalu brązowego, należy z urzędu przyznać i doręczyć dyplomy, według wzoru ustalonego w instrukcji, a mianowicie:

- a) pozostającym w stosunku służbowym (czynnym) — w okresie od 5 do 15 maja 1938 r.
- b) emerytom państwowym i osobom pobierającym zaopatrzenie na podstawie odrębnych przepisów, a nie pozostającym w służbie Państwa lub instytucji publiczno-prawnych — w terminie do dnia 1 października 1938 r.,

na podstawie wniosków władz lub instytucji, wypłacających zaopatrzenie,

- c) osobom nie pozostającym już w stosunku służbowym z tytułu pracy w służbie Państwa lub instytucji publiczno-prawnych a nie pobierającym zaopatrzenia *w ciągu sześciu miesięcy* od dnia zawiadomienia o ostatnim adresie.

VII. Osoby, które nie otrzymały dyplomu w terminach wyżej podanych, mogą wnieść do właściwej władzy, upoważnionej do nadawania medalu (pkt. I—IV) zgłoszenie ustnie (do protokołu) lub pisemnie, podając dane stwierdzające uprawnienie do medalu (dokładny przebieg co najmniej 10-letniej służby lub pracy z wyszczególnieniem miejsc służbowych względnie zamieszkania).

VIII. Przy ustalaniu prawa do medalu należy ściśle stosować przepisy wyżej powołanej ustawy i instrukcji, a w szczególności mieć na uwadze przepisy, dotyczące sposobu obliczania dziesięciolecia przy uwzględnieniu przepisów pragmatycznych, obowiązujących w odnośnych działach służby.

W przypadkach nasuwających się wątpliwości należy zwracać się do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych o wyjaśnienia. We wszystkich przypadkach stwierdzenia braku warunków uzasadniających prawo do medalu, należy zwracać się do Ministerstwa (przy podaniu motywów) w celu wydania ostatecznej decyzji.

IX. Druki dyplomów należy nabyć w Drukarni Państwowej w Warszawie, a koszty pokryć z właściwych kredytów, przewidzianych w tego rodzaju wydatki w budżecie państwowym, względnie z funduszy odnośnych instytucji publiczno-prawnych.

Osoby uprawnione nabywać będą medale na podstawie udzielonych dyplomów. Skład główny medali znajduje się w przedstawicielstwie handlowym Mennicy Państwowej w Polskiej Agencji Telegraficznej w Warszawie przy ul. Królewskiej Nr 5, dokąd instytucje zainteresowane mogą kierować zamówienia bezpośrednio bądź też przez odnośne Oddziały P. A. T., poszczególne zaś osoby uprawnione — mogą nabywać medal brązowy we wszystkich urzędach pocztowych po wpłaceniu należności zł 1,80 za sztukę.

X. Osoby nieumundurowane mogą nosić medale „Za Długoletnią Służbę“ bez ograniczeń, a to: pełne medale na lewej piersi bezpośrednio po odznaczeniach państwowych polskich i po medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości (1928 r.), lecz przed odznaczeniami zagranicznymi, względnie miniatury lub wstążeczki, przy zachowaniu regulaminów, dotyczących noszenia odznak przy wystąpieniach oficjalnych i półoficjalnych.

Sposób noszenia medalu przez osoby umundurowane w dziale Zarządu Ministerstwa będzie unormowany w czasie późniejszym.

XI. Władze, upoważnione niniejszym zarządzeniem do nadawania medalu obowiązane są prowadzić rejestrację nadanych medali w formie kartoteki lub książki ewidencyjnej (Urzędy Wojewódzkie, Komisariat Rządu na m. st. Warszawę według wskazówek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych), nadanie zaś medalu odnotowywać w aktach osobowych (wykazach służbowych, kartach ewidencyjnych itp.), według zasad ustalonych dla odnotowywania orderów i innych odznaczeń państwowych, stosując skróty następujące: M. D. S.-br., M. D. S.-sr., M. D. S.-zł.

Począwszy od roku 1939 należy nadsyłać Ministerstwu w terminie do dnia 10 stycznia każdego roku zestawienie ilości medali, udzielonych w roku ubiegłym, przy uwzględnieniu podziału odznaczonych, ustalonego w §§ 2 i 5 instrukcji.

Urzędy Wojewódzkie (Komisariat Rządu na m. st. Warszawę) Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, Państwowe Zakłady Chowu Koni winny ponadto o przyznaniu medalu poszczególnym pracownikom podległym zawiadamiać Ministerstwo w formie miesięcznych wykazów zmian (według formularza sprawozdania — wzoru Nr 65), celem odnotowania w kartach ewidencyjnych (wykazach służbowych) prowadzonych w Ministerstwie.

XII. Treść załączonej instrukcji i niniejszego zarządzenia należy podać do wiadomości podległemu personelowi.

Zarządzenie niniejsze będzie ogłoszone w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Zarządzenie, dotyczące działu Administracji Lasów Państwowych nastąpi oddzielnie.

w/z Ministra

M. Jaroszyński

Podsekretarz Stanu.

Otrzymują: Dyrektorzy Departamentów, Dyrektor Gabinetu Ministra, Dyrektor Biura Wojskowego, Dyrektor Biura Personalnego, Główny Inspektor Administracyjny, Główny Inspektor Weterynarii, Główny Inspektor Melioracyjny, Naczelnicy Wydziałów, Dyrektor Centr. Biura do Spraw Finansowo-Rolnych, Wojewodowie (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę), Dyrektor Państwowego Instytutu Kult. Wsi, Dyrektor Państw. Inst. Nauk. Gosp. Wiejskiego, Prezesi Izb Rolniczych, Prezes Rady Admin. Państw. Zak. Przemysłowo-Zbożowych w Warszawie, Kierownicy Państw. Zakł. Chowu Koni, Administrator Maj. Państw. w Samborcu.

INSTRUKCJA PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 10 lutego 1938 r.

o nadawaniu medalu „Za Długoletnią Służbę“.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 8 stycznia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 11) wydaję instrukcję następującą:

Osoby objęte ustawą.

§ 1.

Prawo do medalu uzyskują pracownicy tak umysłowi, jak fizyczni, niezależnie od rodzaju i charakteru wykonywanej pracy, którzy pozostawali lub pozostają w stosunku służbowym do Państwa, albo instytucji publiczno-prawnych, bez względu na to, czy podstawą zawiązania tego stosunku było mianowanie, wybór, czy też umowa.

§ 2.

Prawo do medalu służy w szczególności:

- 1) urzędnikom, niższym funkcjonariuszom państwowym (śląskim) i pracownikom kontraktowym we wszystkich działach zarządu państwowego,
- 2) sędziom, prokuratorom, pisarzom hipotecznym, notariuszom, asesorom i aplikantom sądowym w sądach powszechnych i szczególnych,
- 3) oficerom służby stałej i podoficerom zawodowym w wojsku i marynarce wojennej,
- 4) funkcjonariuszom Policji Państwowej (śląskiej), Korpusu Ochrony Pogranicza, Straży Granicznej i Straży Więziennej,
- 5) profesorom, zastępcom profesorów, nauczycielom i naukowym siłom pomocniczym we wszystkich zakładach naukowych państwowych i publicznych,
- 6) pracownikom przedsiębiorstw, monopolów, banków i innych instytucji i zakładów państwowych oraz funduszków,
- 7) członkom i pracownikom organów zarządzających i wykonawczych samorządu terytorialnego oraz pracownikom przedsiębiorstw i zakładów tego samorządu,
- 8) członkom i pracownikom organów wykonawczych samorządu gospodarczego (izb przemysłowo-handlowych, rolni-

czych, rzemieślniczych, adwokackich itp.) oraz pracownikom przedsiębiorstw i zakładów tego samorządu,

9) pracownikom ubezpieczeń społecznych, Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i innych związków i zakładów publiczno-prawnych.

Sposób zaliczania dziesięciolecia.

§ 3.

Do okresów dziesięciolecia należy wliczać służbę rzeczywistą od daty zawiązania stosunku służbowego, nie wcześniej jednak niż od dnia 11 listopada 1918 r.; do okresów tych wlicza się również czas obowiązkowej i ochotniczej służby wojskowej, a także czas ćwiczeń wojskowych.

Przepisów o korzystniejszym zaliczaniu czasu służby nie stosuje się.

Przerw w faktycznym pełnieniu służby w czasie trwania stosunku służbowego lub po jego rozwiązaniu, a przed zawiązaniem nowego stosunku, nie zalicza się. Za przerwę w czasie trwania stosunku służbowego uważa się okres czasu, który z mocy przepisów obowiązujących w danym dziale służby nie ulega zaliczeniu do służby czynnej.

Władze uprawnione do nadawania medalu.

§ 4.

Medal nadają:

1) w czasie trwania stosunku służbowego — właściwi ministrowie, a w działach służby, nie podlegających ministrom — kierownicy właściwej władzy naczelnej, bądź też upoważnieni kierownicy władz bezpośrednio podległych w toku instancji;

2) emerytom państwowym, oraz osobom otrzymującym zaopatrzenie na podstawie przepisów odrębnych (nie pobierającym wynagrodzenia umownego z tytułu pracy w służbie Państwa lub instytucji publiczno-prawnej) — kierownicy właściwej, dla ostatnio pełnionej służby, władzy naczelnej, bądź też upoważnieni przez nich kierownicy władz bezpośrednio podległych w toku instancji, — na podstawie wniosku władzy lub instytucji wypłacającej zaopatrzenie;

3) osobom, które już nie pozostają w stosunku służbowym z tytułu pracy w służbie Państwa lub instytucji publiczno-prawnych, a nie pobierają zaopatrzenia emerytalnego — władza właściwa do nadawania medalu funkcjonariuszom (pracownikom) tego urzędu, instytucji, zakładu itp., w którym ostatnio dana osoba pełniła służbę.

Sposób i terminy nadawania medalu.

§ 5.

Nadanie medalu następuje z urzędu:

1) w czasie trwania stosunku służbowego:

— osobom, które już uzyskały lub do dn. 1 kwietnia 1938 r. uzyskają prawo do medalu brązowego — w terminie do dnia 15 maja 1938 r.;

— osobom, które uzyskają prawo do medalu (brązowego, srebrnego, złotego) po dniu 1 kwietnia 1938 r. w ciągu 8 tygodni od dnia uzyskania tego prawa;

2) emerytom państwowym oraz osobom, które otrzymują zaopatrzenie na podstawie przepisów odrębnych i nie pobierają wynagrodzenia umownego z tytułu pracy w służbie Państwa lub instytucyj publiczno-prawnych, a którzy uzyskali lub uzyskają do dnia 1 kwietnia 1938 r. prawo do medalu — w terminie do dnia 1 października 1938 r.;

3) osobom nie pozostającym w stosunku służbowym z tytułu pracy w służbie Państwa lub instytucji publiczno-prawnych i które nie pobierają zaopatrzenia emerytalnego — po uprzednim stwierdzeniu w rejestrze skazanych, czy osoby te nie były skazane na utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych — w ciągu 6 miesięcy od dnia zawiadomienia o obecnym adresie.

W czasie trwania postępowania karnego lub dyscyplinarnego, medalu nie należy nadawać.

Nadanie medalu będzie stwierdzone dyplomem według wzoru, załączonego do instrukcji niniejszej.

Zgłoszenia osób, którym medal nie został nadany.

§ 6.

Jeżeli nadanie medalu osobie, która uzyskała prawo do niego, nie nastąpi z urzędu w terminach, ustalonych w § 5, osoba ta może wnieść zgłoszenie do władzy określonej w § 4.

Zgłoszenia można dokonać zarówno ustnie do protokołu, jak pisemnie.

Osoby, pozostające w służbie, powinny wносить zgłoszenia w drodze służbowej.

Osoby, wymienione w § 5, ust. 1, pkt 3, dokonując zgłoszenia, powinny podać dane, stwierdzające uprawnienie do meda-

lu (dokładny przebieg co najmniej 10-letniej służby z wyszczególnieniem miejsc służbowych).

Odmowa nadania medalu.

§ 7.

Orzeczenia władzy, stwierdzające brak warunków, uzasadniających prawo do medalu, powinny odpowiadać przepisom art. 75 i 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym. Orzeczenia te wydaje właściwa władza naczelna, która zawiadamia o tym każdorazowo Prezesa Rady Ministrów.

Orzeczenia, wymienione w ustępie poprzedzającym, należy doręczyć stronie najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty dokonania zgłoszenia.

Sposób noszenia medalu.

§ 8.

Osoby nieumundurowane mogą nosić bez ograniczeń i równocześnie (w służbie i poza służbą) pełne medale (złoty, srebrny, brązowy), miniatury, bądź wstążeczki. Sposób zaś noszenia medalu przez osoby umundurowane ustalą właściwi ministrowie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

Rejestracja nadanych medali.

§ 9.

Rejestrację nadanych medali prowadzą władze uprawnione do ich nadawania.

Odnotowanie nadania medalu w aktach osobowych (wykazach służbowych itp.) pracowników powinno odbywać się według zasad, ustalonych dla odnotowywania w aktach osobowych nadania orderów i innych odznaczeń państwowych.

Szczegółowe zarządzenia.

§ 10.

Właściwi ministrowie wydadzą w ramach instrukcji niniejszej dalsze szczegółowe zarządzenia dla podległych (nadzorowanych) władz, urzędów, zakładów i instytucji.

Zarządzenia te należy dostosować do obowiązujących przepisów służbowych w poszczególnych działach służby.

§ 11.

W zarządzeniach, wymienionych w § 10, właściwi ministrowie przekażą władzom bezpośrednio sobie podległym w toku instancji uprawnienia do nadawania medalu, zastrzegając sobie w każdym przypadku prawo wydawania decyzji odmownych.

§ 12.

Zarządzenia wymienione w § 10 ogłosić należy w dziennikach urzędowych.

§ 13.

Druk dyplomów wykonany będzie przez Drukarnię Państwową. Dyplomy doręcza władza, nadająca medale, bezpłatnie.

Medal będzie wybitý przez Mennicę Państwową.

Uprawnieni będą nabywać medal na podstawie posiadanych dyplomów.

Statystyka nadanych medali.

§ 14.

Począwszy od 1939 r. w terminie do dnia 15 lutego każdego roku właściwe władze naczelne będą nadsyłać do Prezydium Rady Ministrów zestawienie ilości nadanych w roku ubiegłym medali z uwzględnieniem podziału odznaczonych, ustalonego w myśl §§ 2 i 5.

Prezes Rady Ministrów

(—) *Stawoj Składkowski*

Załącznik do instrukcji Prezesa
Rady Ministrów.

Władza

D Y P L O M

Na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 1938 r. (Dz. U. R.
P. Nr 3, poz. 11) nadaję

P. . . . .

(nazwisko i imię, stanowisko służbowe lub
stopień, tytuł lub funkcja)

BRĄZOWY (Srebrny, Złoty)

MEDAL ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ

. . . . . dnia . . . . .

Podpis

Pieczęć

_____